

Udtalelse om forbindelserne mellem Det europæiske Fælleskab og statshandelslandene i Europa

(88/C 175/14)

Den 24. februar 1987 besluttede Det økonomiske og sociale Udvalg (ØSU) i henhold til forretningsordenens artikel 20, stk. 4, at udarbejde en udtalelse om forbindelserne mellem Det europæiske Fællesskab og statshandelslandene i Europa.

Sektionen for forbindelserne med tredjelande fik pålagt det forberedende arbejde og vedtog med Walter Briganti som ordfører sin udtalelse den 11. marts 1988.

Det økonomiske og sociale Udvalg vedtog på sin 255. plenarforsamling, mødet den 27. april 1988, med 74 stemmer for, 11 imod og 15 hverken for eller imod, følgende udtalelse.

1. Nærværende udtalelse behandler kun i korte træk de vigtigste økonomiske og handelsmæssige problemer, der eksisterer mellem Fællesskabet og landene af Rådet for gensidig økonomisk Bistand (COMECON). Disse og andre problemer behandles mere udførligt i rapporten om samme emne.

Det skal fastslås, at handelsforbindelserne mellem EF og ovennævnte lande langt fra er tilfredsstillende. Der er i de senere år ikke sket en passende udvikling hverken i import- og eksportmængden, samhandelens kvalitet eller i det økonomiske samarbejde, som har været holdt inden for snævre rammer. Blandt problemerne kan nævnes fastlæggelsen af rimelige priser (som ikke indebærer dumping), systematisk anvendelse af kompensationshandler, leveringsfrister, overholdelse af bestemmelserne om industriel ejendomsret og vanskeligheder i forbindelse med salg af højteknologiske varer. Forbindelserne mellem Fællesskabet og de europæiske COMECON-lande bør derfor forbedres og udbygges især i en situation, der er præget af omvæltninger i de pågældende lande og ændringer i de internationale økonomiske forbindelser. I den sammenhæng bør man koncentrere sig om at løse ovennævnte problemer.

2. Det er meget væsentligt, at Fællesskabet og COMECON snart underskriver den fælleserklæring, der har været tale om siden september 1986. Denne erklæring skulle indeholde visse bestemmelser, der tager højde for de to organers respektive institutionelle beføjelser. Hidtil er vedtagelsen af denne erklæring — som kunne omfatte tekniske og miljømæssige aspekter — blevet forsinket af »Berlin-klausulen«. I henhold til Rom-traktaten udgør Vestberlin en integrerende del af Fællesskabet, og det er væsentligt, at denne situation anerkendes i forbindelserne mellem COMECON-landene (i Europa) og Fællesskabet.

3. Fællesskabet bør også indgå handels- og samarbejdsaftaler med hvert enkelt europæisk COMECON-land, hvilket bl.a. ville øge mulighederne for EF-virksomheder på disse landes markeder. Bestemmelserne

om blandede selskaber, der for nylig blev vedtaget i Sovetunionen, er et godt eksempel på den russiske økonomis større åbenhed over for tredjelande (med markedsökonomi). Disse bestemmelser bør dog udbygges, således at udenlandske virksomheder opnår større indflydelse og bedre garantier fra COMECON-landene for forsyninger på udenlandske markeder (især når det drejer sig om anvendelsen af valuta, der indtjenes i handelen med tredjelande). I denne forbindelse er den lovgivning, der er blevet vedtaget i Ungarn i de seneste år, et positivt eksempel.

4. Hidtil er størsteparten af de væsentlige transaktioner med statshandelslandene blevet afviklet i henhold til bilaterale samarbejdsaftaler mellem disse lande og en række EF-medlemsstater.

5. Samarbejdsaftalerne bør baseres på de aspekter ved EF-landenes og de pågældende tredjelandes økonomi, der komplementerer hinanden. Fællesskabet bør i videst muligt omfang sikre sig stadigt større markeder for sine økonomiske beslutningstagere, især for at øge beskæftigelsesmulighederne. Fællesskabet bør derfor søge at fjerne hindringer for adgangen til markedet, samtidig med at man må acceptere, at det nødvendigvis må åbne sit eget marked mere og sælge mere teknologi til statshandelslandene. Især burde man revidere listen over følsomme højteknologiske produkter for at sikre større liberalisering fra begge parter side.

Fællesskabet vil dog ikke kunne åbne sit marked mere for statshandelslandene uden at få passende modytelser. Det vil især være meget farligt at ophæve alle kvantitative restriktioner over for et givet statshandelsland, da der kan ske en fordrejning af samhandelen, og da andre lande uundgåeligt vil følge trop.

6. Samarbejdsaftalerne bør også indeholde bestemmelser om liberalisering af handelen inden for tjenesteydelsessektoren. På transportområdet f.eks. bør man lægge speciel vægt på EF-transportørernes særlige inter-

resser, således at en liberalisering af adgangen til EF-transportmarkedet for transportører i tredjelands ses ud fra tilrådeligheden af og muligheden for tilsvarende indrømmelser over for EF-transportører. Andre sektorer som f.eks. turisme åbner lovende muligheder på kort sigt.

7. ØSU har altid været af den opfattelse, at de handelsaftaler, EF indgår, bør indeholde en social klausul om anvendelse af rimelige normer for arbejdsvilkår i overensstemmelse med ILO-Konventionen.

8. Selv om man til slut med tilfredshed kan konstatere, at Sovjetunionen ønsker at deltage mere aktivt i verdenshandelen og udvide sine eksportmarkeder til kapitalistiske lande, må man under de nuværende omstændigheder frygte, at Sovjets tiltrædelse af Den almindelige Øverenskomst om Told og Udenrigshandel

(GATT), Verdensbanken og Den internationale Valutafond — hvor ønskeligt det end måtte være — stadig vil være vanskelig af en række tekniske, proceduremæssige og endog politiske årsager. Dette spørgsmål bør ØSU på et passende tidspunkt behandle i en særskilt studie.

9. Afslutningsvis bemærker ØSU, af handelsforbindelserne og det økonomiske samarbejde mellem Fællesskabet og COMECON-lande bør og kan forbedres betydeligt. ØSU ønsker en hurtig afslutning på forhandlingerne om fælleserklæringen og om aftalerne med de enkelte COMECON-lande på grundlag af gensidige interesser og rimelige vilkår for begge parter. Endvidere forbeholder ØSU sig ret til i en senere udtalelse at behandle fælleserklæringen, de bilaterale aftaler med de pågældende lande samt de problemer, der er forbundet med Sovjetunionens tiltrædelse af GATT.

Bryssel, den 27. april 1988.

Alfons MARGOT

Formand for

Det økonomiske og sociale Udvalg

Udtalelse om Kommissionens meddelelse om fremstød på det kulturelle område i De europæiske Fællesskab

(88/C 175/15)

Kommissionen for De europæiske Fællesskaber besluttede den 1. februar 1988 under henvisning til EF-traktatens artikel 198 at anmode om Det økonomiske og sociale Udvalgs (ØSU) udtalelse om Kommissionens ovennævnte meddelelse.

Det forberedende arbejde henvistes til ØSU's sektionen for social-, familie-, uddannelses- og kulturspørgsmål, som udpegede Roger Burnel til ordfører og Philip H. Noordwal til medordfører og på grundlag af deres skriftlige beretning vedtog sin udtalelse den 14. april 1988.

Det økonomiske og sociale Udvalg vedtog på sin 255. plenarforsamling den 28. april 1988 følgende udtalelse, uden stemmer imod og med to stemmer hverken for eller imod.

1. Indledning

1.1. I slutningen af 1987 erklærede kulturministrene, at de ønskede »et fremstød på det kulturelle område i Det Europæiske Fællesskab«.

Det er ikke blot de økonomiske og sociale faktorer, der spiller ind og kan få voldsomme konsekvenser. Europas borgere risikerer også, at fundamentale værdier såsom frihed og demokrati undergraves, dersom man ikke er

på vagt og udviser politisk vilje. Derfor støtter Det økonomiske og sociale Udvalg ministrenes beslutning og udtrykker ønske om, at der hurtigt sker konkrete fremskridt i arbejdet med oprettelsen af et europæisk kulturområde.

1.2. ØSU har altid vist, at de følte sig kaldet til at udtale sig om kulturpolitik og kulturelle foranstaltninger.